

اسلام آیین زندگی

قوانین کیفری

هر چند که در جوامع ابتدائی حیات بشری که اثری از ظلم و قانون و اخلاق نبود، و انسانها در حال توحش و بربریت می‌زیستند، موقعیتی برای قوانین کیفری مسئله جرم و مجازات مطرح نبوده است، ولی در عین حال با بررسی کامل و با کمک قرآن اجتماعی می‌توان حدس زد که تلفظ اولی قوانین کیفری در بین همین جوامع بصورت اعمال زور و قدرت و حفظ سلطه اقویا متقدم گردیده است بطوریکه از بدو تکوین و تأسیس نخستین تشکیلات اجتماعی، جامعه بشری در اعصار مختلف برای شناختن جرم، و میزانه با آن از خود عکس‌العملهای متفاوتی نشان داده است. در ادوار گذشته قوانین کیفری که هیچگاه دارای خصوصیات قانونی به مفهوم حقوقی امروز نبود بر محور انتقام شخصی، و قبیله‌ای، و گاهی سیاسی بشکل دلخواه، و خشبانه و غیر مساوی اجرا میشد.

اما بموازات با لادفن درک و تمیز انسانها دانشمندان علوم اجتماعی و جزائی در حدود اسکانات زمان خود بر رویهای شایان تقدیری در زمینه جرم‌وراههای میزانه با آن، بعمل آوردند تا اینکه هدف قوانین کیفری در سطح عالیتری قرار گرفت و مسئله اصلاح اخلاق فردی و حفظ نظم و نفع اجتماعی مطرح گردید.

* * *

آفریکو فری Enrico ferri استاد ایتالیائی که یکی از بنیانگذاران مکتب پوزیتیویست (۱) در ایتالیا می‌باشد در اواخر قرن نوزدهم میلادی پس از بررسی رابطه جرم و اجتماع باین نتیجه رسیده است که: تا حیات اجتماعی با شرایط فعلی وجود دارد جرم با انواع عین و ظلم خاص بوجود خواهد پیوست، و تنها دگرگونیهای ناگهانی زندگی اجتماعی بتواند نظم آنرا (۱) Positiviste مکتب حقوقی است که با الهام از اصول دچمبر، در ربع آخر قرن نوزدهم عرصه انجام کرد.

پوزیتیویست‌ها معتقد بودند که عکس‌العمل جامعه در برابر مجرم مانند عکس‌العمل بدن انسان در برابر میکروبها بوده و این عکس‌العمل بر حسب طبقه مجرمین مختلف است.

تنبیر دهد. (۲)

گفته این دانشمند بر اساس دو واقعیت زیر استوار است:

۱ - استمرار جرم و ارتباط آن با تمدن زمان، بدین معنا که دانشمندان علم الاجتماع جزائی، تأثیر تمدن قرن بیستم را در جرم تأثیری عمیق و ریشه دار دانسته و معتقدند تمدن جدید جرم را هر چه بیشتر از صورت شدید و عضلانی خارج ساخته و آنرا پاک‌تر و فکر و مکر و حیل و انجام میدهد و همچنین در تمدن امروز جرم از حالت حد بحالت زمین در آمده و بحرانهای اقتصادی، بیکاری، مشاهده تصاویر محرک و شنیدن تبلیغات زیمان آور، و غیره شعله‌ها، تجربیات و تأهل از سرای عواملی هستند که در وقوع جرم تأثیر غیر قابل انکاری دارند.

۲ - تحقیق و مطالعه در اجتماعات مختلف و بررسی دقیق روحیات پاره‌ای از افراد نشان میدهد که اجراء قوانین کیفری برای ادامه حیات نوع انسان لازم و ضروری است زیرا اصلاحه می‌کنیم که علیرغم دستورات اخلاقی، پندها و اندرزها و ایجاد مرزها و محدودیتهای صحیح مذهبی، و باز برخی از افراد به مقررات عمومی جامعه احترام نمی‌گذارند و ناقض قوانین قلم مشورته خواهد بود. مشربین و قانونگذاران برای حیانت اجتماع از گردنه قانون شکنیها و تجاوزات و جلوگیری از اختلال نظم، سعی کرده‌اند از وقوع اعمال و کرداری که بر خلاف قوانین و مصالح عمومی است، جلوگیری نمایند و همین فکر سبب تدوین و تکمیل یک دشنه از قوانین جزائی گردید که در اصلاح حقوقدانان امروز در حقوق جزا، با قوانین کیفری، نامیده شده است.

* * *

بنابراین جرم در واقع عملی است که با اصلاح و وجدان عالی اجته‌ساعی، و راجحه به دار کرده و بر خلاف نیی قانونی باشد، و پارتک عملی است که مورد امر قانونی و اراده قانونگذار بوده باشد، و کیفر هم عبارت از ننج و عذابی است که از طرف قانون منظور رعایت فرد و اجتماع بر مجرم وارد می‌آید.

و بدین ترتیب مجازات و کیفر در حقیقت نتیجه و بازده طبیعی عمل خود مجرم است که او را به نسبت ضروری که براند دیگران فراهم آورده است، متألم می‌سازد، پس مقصود نهایی از وضع اجراء قوانین کیفری ایجاد عدالت و توازن در هیئت اجتماع و بر کردن خلاصه گردندی است که بدست بز هکاز بر پیشکر آن وارد شده، میباشند و این حقیقت یکی از تمایلات فطری و طبیعی هر فردی است و آیه شریفه « فمن اعتدی علیکم فاعتدوا علیه بمثل ما اعتدی علیکم » (۲) ناظر بر همین واقعیت فطری است.

(۱) مجله کانون و کلاء شماره ۳ اسفندماه ۱۳۴۳ - مقاله (تکامل حقوق جزا) بقلم دکتر حسن دادیان.

(۲) پس هر کس بر شما تجاوز کند، همانند تجاوز او، شما هم او را مجازات کنید (بقره، ۱۹۳)

روان‌تر می‌آید اگر جلو حرائم گرفته نشود و همیشه جامعه از تبعیضات نژادی و تبعیضات اقتصادی و معنایی آن می‌برد که حرمها و تجاوزات و قانون شکنیها همه اقرضات است کندود نتیجه اساس و حیات اجتماعی به خطر افتد .
لذا لازم است برای بیداری و آگاهی دیگران ، مجرمین را مجازات نمود تا حیات و بقای عموم از تزلزل و اضطراب رها نماند و شاید بهتر باشد : « و لکم فی القصاص حیوة یا ای الالباب » (۱)
ابراز همین معنا باشد .

نکته دیگر اینکه خود ترس و هراس خیره سرانه از مجازات و اوقیتی است که در زیر سرپوش قوانین کیفری نهفته است و لزوم و ضرورت حیاتی آنرا بیش از پیش سر عن حساسه ترس از کیفر و مجازات طبعی آمارها و احصائیهای جرائم کشورهای مختلف از وقوع بسیاری از بزهها و جرمها جلوه گیری کرده است . در این باره کافیست بدانیم که در سال ۱۹۰۶ دولت فرانسه به پارلمان آن کشور پیشنهاد حذف مجازات اعدام را نمود (۲) تنها همین پیشنهاد سبب شد که آمار جنایات بطور چشمگیری بالا رفت و به همین جهت پارلمان فرانس طرح مرز بود را رد نمود .
(باز در این باره بحث خواهیم کرد)

(۱) برای شمارد حکم قصاص حیات و زندگی است ای صاحبان خرد اجتهاد - ۱۱۷۹

(۲) مجله کانون و کلا شماره ۷ - استرداد ۱۳۲۷ - شماره ۲۴

موسیقی جاز و حسن شنوائی

مجله Health 's Today که یکی از مجلات معتبر انجمن پزشکان آمریکا است ، در شماره نوامبر ۱۹۶۲ پنجمه ۹ چنین نوشته است :
صدای موزیک : دانشمندیان یک سال گذشته به دانشگاه «تسی» وارد شدند
مورد معاینه دقیق قرار گرفتند و معلوم شد که نقصان ناشی از شنوائی آنان برای
صدای زیر ایجاد شده است . این مطلب محققین را بر آن داشت که آیا صداهای
موزیک « جاز » پر سر و صدا باعث این نقصان شنوائی شده است ؟
دکتر داود لیبسکام یک عده از خو کچه های هندی (کوی) را مورد مطالعه
قرار داد و یکی از گوشهای آنها را مسدود نمود و در مدت معامله جمعا نود ساعت آنها
را در معرض موزیک با صدای زیر (۱۲۰ دسی بل) قرار داد و مشاهده نمود که با گذشت
پنج روز گوش غیر مسدود شده آنها تغییر مکان داده و کوچک شده اند و با یکی از
بین رفته اند بنابراین چنین نتیجه گرفت که اینگونه موزیکها باعث نقصان شنوائی
می شود . دستور داد که تحقیقات بیشتری در این زمینه طرح ریزی شود .